

Notitie

Aan: Deelnemers Stem
Van: Stem
Datum: 10 februari 2009
Onderwerp: **Tevredenheid beroepenveld over kwaliteit opleiding en examinering**

In het kader van de verantwoording richting de Inspectie van het Onderwijs bevaart Stem de tevredenheid van het beroepenveld (de leerbedrijven) over de kwaliteit van de opleiding en de kwaliteit van de examinering. In 2008 is tijdens de leermeesterbijeenkomsten gevraagd wat de leermeesters van deze kwaliteit vinden. In totaal werkten 458 leermeesters mee, verspreid over 19 roc-regio's in heel Nederland. Dit document betreft het totaalbestand van alle ondervraagde leermeesters. Voor de 19 roc's is ook specifieke informatie beschikbaar via 'Mijn Stem'. Deze regiospecifieke informatie kunnen zij vergelijken met de landelijke (gemiddelde) tevredenheid.

Informatie respondentengroep

Van de 458 leermeesters is in kaart gebracht waar zij werkzaam zijn. Ongeveer tweederde van de leermeesters is werkzaam bij een dealerbedrijf.

Werkzaam bij een personenautobedrijf	68%
Werkzaam bij een bedrijfsautobedrijf	22%
Werkzaam bij een combinatiebedrijf personenauto/ bedrijfsauto	6%
Werkzaam bij een tweewielerbedrijf	3%

Betrokkenheid examinering

Van de leermeesters begeleidde 84% in 2008 daadwerkelijk een leerling. De genoemde opleidingen variëren van niveau 1 (Assistent Mobiliteitsbranche) tot en met niveau 4 (Technisch Specialist). Aan de leermeesters is gevraagd in hoeverre zij op dit moment ook betrokken zijn bij de examinering van leerlingen als (mede)beoordelaar. Hierop is door 22% van de leermeesters met 'ja' geantwoord. Deze leermeesters geven ook verschillende rollen aan, die zij als beoordelaar vervullen. Het betreft onder meer toezichthouder bij examens en constructeur van examens. Ook geven zij aan betrokken te zijn bij de evaluaties van examens. De overige 78% van de leermeesters is op dit moment niet betrokken bij de examinering. 29% geeft wel aan in de toekomst betrokken te willen worden.

Aansluiting opleiding – arbeidsmarkt

In hoeverre leveren roc's leerlingen af die voldoen aan de eisen van het werkveld? Voor BBL-opleidingen is hier door leermeesters een gemiddeld cijfer van een 6,9 gegeven. De BOL-opleidingen scoren met een 6,8 ongeveer even hoog. Hier is geen significant verschil te zien. In beide gevallen variëren de cijfers van een 5 tot een 8.

De wijze waarop het examen wordt afgenomen, wordt beoordeeld met een 6,9 gemiddeld. Ook voor de betrouwbaarheid van de beoordeling van de leerling wordt gemiddeld een 6,9 gegeven. Wat opvalt is dat leermeesters gemiddeld een dikke voldoende geven, maar wel kritische opmerkingen plaatsen over de kwaliteit van de opleiding en examinering op school. Genoemde opmerkingen zijn:

- Er wordt te weinig aan kennistoetsing gedaan
- Praktijk BOL loopt ver achter
- Te oude techniek op school
- Het niveau van de leerlingen is te laag
- Leerlingen hebben een gebrek aan basiskennis
- Matige leerlingen kunnen toch slagen
- Examens zijn te gemakkelijk
- Er zijn te veel herkansingsmogelijkheden op school

De deskundigheid van het ROC is beoordeeld met een 7,2. De aansluiting van de theorie op het beroep in de branche en de aansluiting van de praktijkopdrachten op de beroepspraktijk geeft men gemiddeld een 7,0. Dit geldt ook voor de kwaliteit en hoeveelheid van de bij de opleiding gebruikte voertuigen, materialen en apparatuur en de kwaliteit van de ontwikkelde praktijkopdrachten in relatie tot het beroep in de branche.

Aanbevelingen en aandachtspunten die leermeesters noemen ten aanzien van de aansluiting tussen opleiding en arbeidsmarkt:

- Zorg voor actuele opdrachten (moderne techniek en apparatuur) en maak deze concreter
- Besteed aandacht aan motivatie van leerlingen
- Verklein het 'gat' tussen school en werk (theorie en praktijk)
- Maak goede afspraken tussen school en onderwijs (waar is leerling op school mee bezig, welke deadlines etc)
- Versterk de begeleiding vanuit de school
- Heb ook aandacht voor bedrijfsauto's

Begeleiding door het roc in het bedrijf

De leerling krijgt – naast begeleiding door de leermeester – ook begeleiding van het roc gedurende de periode dat hij werkzaam is in het bedrijf. Het merendeel vond dit voldoende. Voor de frequentie waarop leerbedrijven door de stagedocent worden bezocht geven 300 leermeesters (65%) een voldoende (6 of hoger). 68 leermeesters (15%) vonden de frequentie van de bezoeken onvoldoende, variërend van het cijfer 2 tot een 5. 90 leermeesters gaven geen antwoord op deze vraag. Het gemiddelde cijfer voor de frequentie komt daarmee op een 6,6.

De 458 leermeesters vinden over het algemeen dat zij voldoende op de hoogte worden gehouden over de vorderingen van de leerling op het roc. Het cijfer dat zij hiervoor geven komt uit op een 6,6 gemiddeld, variërend van het cijfer 3 tot het cijfer 8. De informatie die de roc's verstrekken aan leermeesters over de invoering van competentiegericht onderwijs wordt iets beter beoordeeld, met gemiddeld een 6,8. Ook is men over het algemeen van mening dat men voldoende betrokken wordt bij de beoordeling. Hier geldt ook een gemiddeld cijfer van 6,8.

De leermeesters konden hun cijfers in het kader van begeleiding door het roc toelichten. Vrijwel alle gemaakte opmerkingen (in totaal 35 keer) hebben te maken met een te lage frequentie van de bezoeken door het roc en de communicatie vanuit de school richting de leermeester (te gering).

Informatievoorziening door het roc (algemeen)

Naast het bezoek aan het leerbedrijf verstrekken roc's ook op andere manier informatie aan de leermeesters. De website is hiervoor een belangrijke bron van informatie. Dit wordt door de leermeesters gemiddeld met een 7,1 beoordeeld. De actualiteit en volledigheid van deze informatiebron vindt men over het algemeen ook ruim voldoende. Enkele leermeesters vinden een website niet voldoende als informatiebron en willen liever dat informatie aan het bedrijf verstuurd wordt.

Voor vragen kunnen leermeesters ook contact opnemen met het roc. De leermeesters geven aan dat zij over dit telefonische contact over het algemeen tevreden zijn. De bereikbaarheid is prima (7,0) en ook de vriendelijkheid van het personeel (7,3). De roc's hebben voldoende aandacht voor de vragen en wensen van de leermeesters. Ook worden vragen en klachten binnen redelijke termijn afgehandeld.

Examinering uitbesteed

In veel gevallen kiest het roc ervoor om de praktijkexameninering uit te besteden aan het IBKI. In de vragenlijst voor de leermeesters is dit onderdeel ook direct meegenomen, om te voorkomen dat leermeesters overladen worden met verschillende vragenlijsten.

De leermeesters vinden IBKI over het algemeen een deskundige organisatie. Zij beoordelen de deskundigheid van het IBKI met een 7,2. De aansluiting van de praktijkopdrachten in relatie tot het beroep in de branche wordt beoordeeld met een 7,1. Dit geldt ook voor de kwaliteit van de ontwikkelde praktijkopdrachten in relatie tot het beroep in de branche, het verbeteren van de kwaliteit van de praktijkopdrachten op basis van analyses én de kwaliteit/ hoeveelheid van de gebruikte voertuigen, materialen en apparatuur. Het gebruikte (documentatie)materiaal krijgt gemiddeld een 7,2. De deskundigheid en correctheid van de examinatoren en de examencommissie die het IBKI inzet voor de beoordeling van leerlingen krijgt hetzelfde cijfer, namelijk een 7,2.

'Cijferlijst' tevredenheid beroepenveld over kwaliteit opleiding en examinering

Samengevat ziet de tevredenheid van het beroepenveld er als volgt uit:

	cijfer
Aansluiting opleiding - arbeidsmarkt	
het niveau van de gediplomeerde BBL-leerling in relatie tot het beroep in de branche	6,9
het eindniveau van de gediplomeerde BOL-leerling in relatie tot het beroep in de branche	6,8
de wijze waarop het examen wordt afgenomen	6,9
de betrouwbaarheid waarmee de kandidaat wordt beoordeeld	6,9
de deskundigheid van het roc	7,2
de aansluiting van de theorie op het beroep in de branche	7,0
de aansluiting van de praktijkopdrachten op de beroepspraktijk	6,9
de kwaliteit van de ontwikkelde praktijkopdrachten in relatie tot het beroep in de branche	7,0
het verbeteren van de kwaliteit van de praktijkopdrachten op basis van de analyses	7,0
de kwaliteit /hoeveelheid van de bij de opleiding gebruikte voertuigen, materialen en apparatuur	7,0
Begeleiding door roc in het leerbedrijf	
de frequentie waarmee u bezocht wordt door de stagedocent	6,6
de informatie over de vorderingen van uw leerling op het roc	6,6
de informatie over de nieuwe opleidingsvormen zoals competentiegericht onderwijs	6,8
de mate waarin u wordt betrokken bij de beoordeling	6,8
Informatievoorziening door het roc (algemeen)	
de kwaliteit van de website van het roc	7,1
de actualiteit van de daarop verstrekte informatie	7,1
de volledigheid van de daarop verstrekte informatie	7,0
de telefonische bereikbaarheid	7,0
de vriendelijkheid van het personeel	7,3
de mate waarin geluisterd wordt naar uw wensen en vragen	7,2
de snelheid waarmee u antwoord op uw vraag krijgt	7,1
de afhandeling van klachten	7,1
Totaal gemiddeld	7,0
Examinering uitbesteed	
de deskundigheid van het IBKI	7,2
de aansluiting van de praktijkopdrachten in relatie tot het beroep in de branche	7,1
de kwaliteit van de ontwikkelde praktijkopdrachten in relatie tot het beroep in de branche	7,1
het verbeteren van de kwaliteit van de praktijkopdrachten op basis van de analyses	7,1
de kwaliteit/ hoeveelheid van de bij het examen gebruikte voertuigen, materialen en apparatuur	7,1
het gebruikte (documentatie)materiaal	7,2
de deskundigheid van de examinerator/de examencommissie	7,2
de correctheid van de examinerator/de examencommissie	7,2
Totaal gemiddeld	7,2

Hoe verder?

Bij 'Mijn Stem' kunt u nagaan of er gegevens van uw specifieke roc beschikbaar zijn. In dat geval kunt u de cijferlijst van uw roc vergelijken met deze algemene cijferlijst. U kunt dan bepalen waar deze verschilt en mogelijke aandachtspunten voor uw roc formuleren en hierop actie ondernemen. In dat geval laat u aan de Inspectie zien, dat u de kwaliteit van uw organisatie continu wilt verbeteren.